

A skutečně počítal Richard velmi dobře; na jediné ale zapomněl, že má Jan i mezi svými nepřáteli, že jest příliš slab proti účinné snaze, proti napnutí všech sil spojených zbouřenců, slovem, že možno, aby byl poražen.

Po přečtení privilegia ozvaly se různé výkřiky: "Sláva králi!" celek však vypukl v zuřivý křik: "Pojporuje kacíře! jde o naši víru! velební otcové to dosvědčují! Záhuba králi! sláva královně!" Lid dosud odhodlaný přidati se ku straně králově, rozhodl se proti ní. Kněží všech řádů i světských vmísili se mezi zástup, a po chvíli jako vlny vichrem zedmuté pozdvihl se dav.

"Do boje! do boje!" voláno. Menší část byla všelijak ozbrojena, bezbranní volali po zbraní. V téže době přiběhl mezi dav stále se množící žoldněf, pak dva, více. "Vše ztraceno!" volali. "Brána je prosekána! královští jsou ve městě!"

Nastal křik zlosti smíšen s voláním zděšení. "Zbraň! zbraň!" Na rukou byli noseni jednotlivci, nejvíce kněží vyožející lid k boji. Horliví věřící volali:

"Za víru!" měšťané: "Za práva!" jiní: "Za královnu!" a všeobecně: "Zhouba králi! do boje! zbraň!" Nato zaznělo opět: "Sláva panu v Valdeka! sláva panu kanceléři! sláva pánům! ať žije Olbram!"

Tito se objevili mezi lidem. I jich došla zpráva o mandátu královském, o zoufalém boji u Zderazské brány. Královští rozsekali skutečně bránu, posud jim ale odolávali městští setníci se svým lidem, jsouce se všech stran tísněni přesilou. Páni pojali poslední zbrojence ode druhých bran a jeli ku Zderazu. Za Vilémem Zajícem, Landštýnem, kacířem proboštem Janem, několika čelnými měšťany a rytíři jeli zbrojnoši, mezi nimi několik s nákladem rozličné zbraně, již rozdával. Zmatek ustoupil rozhorlení, strach touze po boji. Kdyby byli nepřišli ještě v čas, byl by lid dále křičel, povykoval a nic nečinil vůdcové vše uchvátily. Postavivše se v čelo vrhli se ku Zderazské bráně.

Jakýsi muž pravil ku třem jiným: "Znamení! znamení!"

"Nevidím žádné, co činit?" zněla odpověď.

"Snad listina vylhána!" dodal třetí.

"Sečkejme!" rozhodl čtvrtý.

Byli to Albigeni. Takové smýšlení panovalo mezi nimi.

Vše se bralo ku Zderazu. Útikající zbrojenci přišli jim vstříč, krát Lucemburský byl ve městě. Jindřich z Lipé a Mikuláš Opavský zuřili.

Však ohromná závora posunula se náhle před vítěze, hradba to, kterou neočekávali, a jež spadla takřka s nebe: zuřící lid. Ochrabý Vilém Zajíc osvědčil poznovu svou válečnickou proslulost. Co byl Jindřich z Lipé pro zájmy královny Hradecké, pro zájmy panstvíčtivé české šlechty, to byl Zajíc pro zájmy dědičky české koruny Elišky Přemyslovny; ovšem vynikala přímá povaha jeho pouze na bojišti, kdežto hlavní síla Jindřichova byla v intrikách diplomatických, vynikající též s mečem v ruce. Dnes ale bojoval Jindřich z Lipé ne mečem, nýbrž intrikanským svým duchem, Vilém Zajíc pak zbraní, oba sněhovali proti králi. Častý vítěz nad Janem Lucemburským opět se osvědčil.

Pomoc Albigenů, kteří nedostávali umluvené znamení, utonula v nečinnosti.

Král byl vytisknut z města, brána na rychle zatarasena, hradby osazeny. S nezdarem se potkal dnešní útok Janův. Kázal odtáhnouti od hradeb a sešikovat svůj lid v místě, kde dříve dlela přední stráž, vedena Mikulášem Opavským. Zuřivě bodal král svého koně, vzpomněl na Albu, chtěl se k ní navrátit. Upamatoval se však na svůj výrok: "musíš mne milovat co reka, vítěze" — a ostal.

Slyšeli jsme, že kázal král Leonardu z Vivares, aby střežil Albu. Vivares pojil ponechané mu dva zbrojnoše a postavil je do refektáře opuštěného kláštera, sám si usedl přede dveře. "Tot' divný úkol", zahučel, "místo bojovníkem mám být vězňem!" Nicméně setrval na svém stanovisku.

Arcibiskup Albigenů nehodlal se vzdáti od dívky, chtěl o ni pečovat; po nějaké době si ale připomněl slova Richardova. "Ty dáš znamení!" Bylo to znamení, na něž čekali rozptýlení v městě souvěrci. Richard se obával, aby nezačali něco před časem, nářídil jim tedy, aby bořili prozatím lid do času, kdy uzerá vlátí červený prapor s věže Zderazského kláštera. Víme, že sám pobídl krále k útoku, věděl tedy o místě, kde bude boj započat. Albigeni slyšeli sice mandát královův, viděli bouřící se lid, byli většinou přítomni u něj; nevidíce však znamení setrvali nečinní, neb se účastnili v boji proti králi; hlas o možné nepravdě privilegia nalezl u všech ozvěny.

Arcibiskup zpomněv si na tento úkol chtěl odejít. Žoldněři mu zabránili. Poručil, aby zavolali pána v Vivares, tomu oznámil, že chce vyjít. Vivares mu to ale zakázal. Neznal jej, neviděl ho nikdy u krále jako Buchses a obával se zrady, kdyby jej propastil. Donucen řekl mu stařeščinu, proč chce vyjít na věž; pan z Vivares nemaje nejmenšího ponětí o jakési spojitosti mezi městem a králem, nevěda o celé záležitosti Albigenů, stal se podezřívavým a zakázal mu naprosto vyjít. Nato usedl přede dveře a nedbal na žádnou prosbu starcovu, na žádný důvod, setrval hluchým.

Albigenec vida marné namáhání a důvěruje mimo to ve vítězství krále tak jako Richard, podrobil se nutnosti. Objav chvějící se Albu šeptal jí: "Neboj se, mé dítě!" Vložila hlavu na jeho rámě a oddaně čekala.

Heřman z Miličina byl smluvil se sám s Richardem o plánu, jímž hodlal tento dosíci podpisu. Žirotin svěřil mladému bohatýru dívku, neboť věděl, že spíše mladíka zavraždí, než aby nedostal slovu; slíbil mu: neporušenou přivedu ji nazpět. Ostatně znal udatnost Heřmanovu i zbrojnošů, kteří ho provázeli, a bezmocnost krále v čas bitvy. Neobával se. Přítomnost Albina měla přinutit Jana k podpisu, což se mělo stát mezi bojem, a to z dvojí příčiny: předně mohl magister předstíraje nutnost jeho na bojišti oddáti krále hned po podpisu, což jak jsme viděli, vykonala sama příznivá náhoda, za druhé mohla Alba v průvodu Heřmana po vzdálení se Jana bez překážek odejít, ježto veškera pozornost byla upoutána k bojišt. Že bude král pojat nedůvěrou k Albigenům, to neočekávali. Ostatně i v tomto případě nebylo postavení podnikatele nejhorší.

Slova, jež promluvil k Heřmanovi Richard za králem spěchající, znamenala:

"Teď tobě nastává práce, osvobod' Albu".

Heřman kráčel také hned po odchodu Richardově k Leonardu z Vivares; chtěl vstoupit.

"Ah, tys to, pane z Miličina?" řekl dvořan chladně. "Nevím, co tě vedlo do našeho tábora, ale životní lékař tě přivedl z rozkazu Jeho Milosti, netáži se tedy. Libo-li ti zůstať se mnou, do vnitř nesmí nikdo vstoupit".

"Jakže?" tázal se překvapený Heřman z Miličina neočekávající tuto odpověď.

"Rozkaz to královův".

"Já přivedl dívku, tedy snad mohu vejít?"

"Nikoli; jsem zde na stráž, a pokud já zde sedím, nevstoupí nikdo!"

"Nikdo?" zvolal Heřman zatínaje rty. "Dobře, pane!"

* O loupežné vraždě v Brně, spáchané dne 30. list. v odlehlé části města, ve Hrázové ulici č. 7 dovídá se "Mor. Orl." těchto podrobností: Antonie Maurerová, 40letá zelenářka, sedávala dopoledne u svého krámků na Zeleném trhu. Mluvilo se, že má peníze. Byla to žena statná, pravý typ žen z trhu. Odpoledne, vrátivši se z trhu a obstaravši domácnost, chodila na návštěvu ke své provdané sousedce Marii Kramerové. Zde trávila celé hodiny v "přátelském pohovoru". Také dne 30. m. m. odpoledne byla zelenářka u Kramerové návštěvou. Pobyla u ní až do 6. hod. v černí, načež odešla do svého bytu. Za chvíli zaslechla pradená z bytu Maurerové podezřelý šramot. Z počátku toho nedbala, když ale šramot neustával, vyšla Kramerová ven, nalezla dveře do kuchyně uzamčené a slyšela sténání a srdcervoucí nářek. Hned na to poznala hlas Maurerové, která sténala: "Jsem zabita! Ten lump mě zabil! Chyťte ho! Pomoc! Pomoc!" Kramerová v největším zděšení spěchala do sousedního domu, k hostinskému Nuxovi, který se svým nevlastním synem, povozníkem Paulem a domovnící Petřelkovou odebrali se pak k bytu Antonie Maurerové Noxa vypáčil dveře a se světlem vstoupil s ostatními do kuchyně. Naskytl se jim strašný pohled. Antonie Maurerová ležela vedle své postele v tratlišti krve a všecka krví zalita. Postel byla všecka rozházena, peřiny válely se po zemi. Bylo patrné, že vrah v posteli ve chvatu něco hledal. Sténající vypravovala, že byla přepadena mužem, který ji sekerou uhodil do hlavy. Měla ještě tolik síly, že dovedla podat dost podrobný popis vrahův u přítomnosti všech sousedů. Za krátko na to pozbyla vědomí. Telefonem podána o hrozném zločinu zpráva policii a ochranné stanici. Na místo činu dostavil se městský rada Makowský, sekretář Válek a policejní okresní lékař dr. Mandel. Tento konstatoval smrt zavražděné Maurerové. Bylo patrné, že nešťastnici zasazeno

bylo několik silných ran do zadní části hlavy a to buď sekerou nebo kladivem. Že se tu jedná o vraždu loupežnou, bylo patrné na první pohled. Dle všeho se zdá, že vrah na svou oběť číhal a přepadl ji od zadu, zasadiv jí ránu do hlavy. Vrah přeházela celou postel, v níž bezpochyby hledal klíče nebo peníze a některé cenné věci. Co odnesl, v první chvíli nemohlo být zjištěno, něco jiného také se neví. Je však patrné, že vrah, boje se, aby nebyl překvapen, utekl z bytu a zavřel dveře, vzav klíč k sobě. Dle dalších zpráv byl pachatel této loupeže a vraždy už vypátrán a zatčen. Je to 49letý tesařský pomocník Karel Vymetal, rodilý z Nemočovic a bytem v Brně. Byl dopaden na základě výpovědí, které umírající Maurerová činila. Udala totiž před smrtí, že vraždu spáchal truhlář, který krátce před tím v domě spravoval okna. Bylo vyšetřeno, že to byl Vymetal, který teprve v květnu t. r. propuštěn byl z trestnice kartouzské, kdež odseděl si 20letý žalář pro loupež. Policie hned večer hledala ho v jeho bytě. On však po celou noc nepřišel domu. Když pak dne 1. pros. o 9. hodině ráno se vrátil, byl hned zatčen a odveden na policii, odkud dodá zemskému soudu. Zavražděná Maurerová byla vdovou po mlynáři.

§ Revolverový hrdina. — V okolí Hildburghausenu vzbuzuje nemalou sensaci následující politování hodný případ. V četně navštíveném hostinci v blízkém Budheimu došlo nedávno mezi několika sedláky a setníkem ve službě šl. Richlem z Lilliensternu k prudké hádce, při čemž setník popudil proti sobě rolníky nadávkami. Když mu to vytkali, vytáhl revolver a střelil na zdařbůh mezi sedláky, z nichž někteří lehce raněni. Když jej na to vyhnali z místnosti, střelil zuřivě ještě jednou oknem do hostince a roztrhl rolníku Kochovi z Pfersdorfu čelist, zraniv jej velmi těžce. Proti revolverovému hrdinovi zavedeno vyšetřování, aby se zjistilo, je-li přičetný.